

IVANA ČERNELIČ

MARIJA DOLENC (1935–2024)

COBISS: 1.25

[HTTPS://DOI.ORG/10.3986/JZ.30.2.15](https://doi.org/10.3986/JZ.30.2.15)

Nedavno smo se za vedno poslovili od Marije Dolenčeve, ki je na Inštitutu za slovenski jezik, Frana Ramovša predano delala vso svojo poklicno pot (upokojila se je sredi leta 1990).

Marija je imela rada leposlovje, zato se je odločila za študij primerjalne književnosti, vendar ga je morala zaradi življenjskih okoliščin opustiti in se zaposliti. Na inštitut za slovenski jezik je prišla v petdesetih letih, ko je bilo za inštitut kar potresno obdobje. Odstranjen je bil vodilni sodelavec pravopisa Jakob Šolar, prišlo je tudi do drugih zamenjav, zato je bilo vzdušje napeto in njena mirnost in neobremenjenost sta bili zelo blagodejni. Počasi pa se je začelo stanje umirjati in vsa dejavnost usmerjati v izdelavo razlagalnega Slovarja slovenskega knjižnega jezika. To obdobje je zahtevalo veliko usklajevanja in trdega dela, saj je bilo treba določiti obseg besedišča in obliko prikazovanja podatkov ter urediti sistem zbiranja gradiva pa tudi poiskati nove sodelavce. Marijina začetna naloga je bilo opravljanje tajniških del, vendar je bila v novih okoliščinah hitro pritegnjena k delu za slovar. Tako je skrbela za povezavo z zunanjimi sodelavci, sodelovala pri urejanju prinesenega gradiva in nastajajoče kartoteke ter podobnih delih. Pri samem pisanju slovarja pa ji je bila zaupana izdelava raznih kartotek, ki jih je predvidel Stane Suhadolnik kot pomoč za enotno prikazovanje istovrstnih značilnosti v slovarju.

Poleg dveh navedenih glavnih dejavnosti pri nastajanju slovarja je Marija delala še marsikaj drugega. Jakobu Riglerju je bila npr. informatorka za izgovor, naglaševanje in intonacijo v govoru osrednjega dela Slovenije. Kot sodelavka je navedena v štirih knjigah SSKJ, pri peti knjigi pa zaradi upokojitve ni več sodelovala.

Marijino delo pri SSKJ pa zanjo ni bilo le služba. Razumela je, da z njim prispeva svoj delež slovenski skupnosti, ki po Pleteršniku še ni imela zbranega in urejenega besedišča v knjigi, zato ga je kljub velikim obremenitvam opravljala z veseljem in skrbno. Brez takih ljudi, ki delajo s srcem za skupni cilj, je skupinsko delo jalovo. Marija, hvala ti, za predano delo in ljubezen do slovenskega jezika.

Dodati želimo še Marijino človeško podobo. V službo je vedno prihajala lepo urejena in umirjena, kot da ne bi imela težav, ki jih imajo vse zaposlene žene in

matere. Znala se je obvladati in ohranjati človeško dostojanstvo. Do sodelavcev je bila prijazna, ustrezljiva in spoštljiva. V sebi je imela nekaj materinskega. Pri njeni mizi je lahko vsak odložil svoj križ in nejevoljo, saj je vedel, da bo povedano ostalo tam. Sodelavci smo se vsak dan zbirali pri njeni kavi in se sprostiti. Znala je poskrbeti, da so manjša inštitutska praznovanja potekala primerno slovesno in prisrčno, še posebej pa smo bili veseli njenih domačih dobrot. Za takšno dolgotrajno in včasih mukotrpno delo, kot je slovarsko, je bila tudi ta Marijina dejavnost za inštitutsko življenje pomembna in dragocena.

Draga Marija, za vse navedeno in navedeno dobro se ti zahvaljuje ostanek nekdanjih inštitutskih sodelavcev. Počivaj v božjem miru.